

vigtige Samfundsformaal. Man gjør Krav paa, at den Interesse, som knytter sig til polyteknisk Læreanstalt og Alt, hvad dermed videre staar i Forbindelse, skal betragtes som jævnbyrdige med alle de andre Samfundsformaal, som der sigtes til ved denne Passus, og ikke bør sættes i anden Række paa den Maade, at man siger: Først skal det Andet fyldestgøres, og hvis der kan blive Raad dertil, saa dette. Det er heller ikke den Bei, andre Lande, som man er henvist til at tage Mønster eller Exempel fra, ere gaaede. I Frankrig, Tydskland og Sverig, har man netop i Løbet af de c. 20 Aar, i hvilke Alt, hvad der vedrører Universitetets og polyteknisk Læreanstalts Bygninger, har staaet i Stampede hos os, fremmet disse Interesser ved nye Byggeforetagender i en Udstrækning, som viser, at man ikke der har opfattet denne Interesse som Noget, der først kom i anden Række og først kunde komme i Betragtning, naar andet Vigtigere var fyldestgjort. Der er endvidere en anden Omstændighed, hvorfor det er beklageligt, at Universitetet og polyteknisk Læreanstalt med Hensyn til nye Byggeforetagender, som i en lang Tid have været trængte til Side, har maattet lade sig nøie med en Udsættelse. Det er naturligvis ikke Landstingets Skyld, heller ikke Regjeringens, men jeg vil erindre om, at da der for en Aarrække tilbage først var Tale om forskjellige Byggeforetagender, omfattede de foruden polyteknisk Læreanstalt ogsaa mineralogisk Musæum — hvor vi jo staa aldeles forfærdelig tilbage — og et plantefysiologisk Institut. Da nu dette ikke kunde fremmes samtidig, har Regjeringen, tænker jeg mig, ment at burde fremme det succesfuldt, og det kan jeg finde fuldstændig rigtig. Jeg har Intet imod, at polyteknisk Læreanstalt tages først, men det betyder allerede en Udsættelse for de to andre af mig nævnte Byggeforetagenders Vedkommende, som nu ville komme til at vente, indtil polyteknisk Læreanstalt en Gang er færdig, og saa er der imidlertid dukket forskjellige nye, aldeles uafviselige Byggeforetagender op fra de lægevidenskabelige Institutioners Side. Og nu i den allerførste Tid har det vist sig, at Universitetsbygningen viser sig trykket med Hensyn til sin Størrelse, saa at man heller ikke der kan give alle dem Undervisning, som have Krav derpaa og Ket dertil, idet Auditorierne ikke ere i Stand til at rumme dem. Og saa disse uafviselige Krav som blot midlertidig skulde udskydes, blive saaledes yderligere udskudte, saa snart denne Foranstaltning, som skulde gjøre Begyndelsen, udskydes. Jeg har villet fremhæve dette, at der i de Kredse, hvem særlig polyteknisk

Læreanstalts Interesser ligge paa Sinde, herfter en levende Betslagelse over dette Forslag om Kægtelse af Bevillingen; men saaledes som Sagen staar, indser jeg, at der efter at Rimelighed ikke vil blive Tale om at faae Sagen forandret, og jeg skal derfor blot forbeholde mig for mit Vedkommende at stemme mod dette Forslag.

Maten: Jeg ønsker kun at gjøre et Par Bemærkninger i Anledning af den høitærede Ministers Udtalelser om Høiskolerne. Ja, den høitærede Minister fraraadede meget indtrængende det Forslag, vi havde stillet, men jeg tilstaar, at de Grunde, der bleve anførte, forekom mig mildest talt ikke alle at være heldige. Den høitærede Minister fremhævede saaledes, at det Forslag, vi havde stillet, vilde fremfalde Uvillie paa nogle Steder. Jeg antager, at den høitærede Minister er enig i, at det, at en Foranstaltning vil fremfalde Uvillie paa visse Steder, er ikke Grund til at undlade den, naar man i Øvrigt anser den for rigtig, og den Uvillie tror jeg ogsaa, at det høie Thing ganske rolig vil sætte sig ud over, dersom det maatte erkjende, at den Foranstaltning, der er foreslaaet, i og for sig er rigtig. Den høitærede Minister fremhævede dernæst, at Høiskolerne i en Menneskealder havde faaet Understøttelse. Ja, det have de ganske vist, men jeg tror heller ikke at tage fejl, naar jeg siger, at der lige saa længe, som den Bevilling har været givet, i dette Thing har været den høieste Grad af Tvivl om, hvorvidt man ved den virkelig gavnede Samfundet efter hele den Udvikling, som Høiskolevæsenet har taget. Den høitærede Minister udtalte selv en Erkjendelse af de Brøst, der fløbe ved Høiskolen, men mente, at det, vi havde foreslaaet, ikke egner sig til at forbedre Tilstanden. Ja, hvis man vil beskylde os for Inkonsekvents, vil jeg sige, at det aldrig tidligere saaledes er traadt frem for Offentligheden, i hvilken fordærlig Retning mange af vore Høiskoler virke, som netop i den sidste Tid, og naar vi nu endelig skride til at gjøre Noget, saa have vi i de foreliggende Kjendsgjerninger det bedste Forvar for, at vi endelig skride til at træffe en Forandring. Dette høie Thing er godmodigt og taalmodigt, men der kommer en Grændse, hvor man siger, nu gaar det ikke længere, og saa er jeg forvissset om, at det ogsaa vil skride ind med al den Alvor og Bestemthed, som er nødvendig. Men saa siger den ærede Minister, at det ikke er heldigt, hvad vi have foreslaaet, man standser dog ikke Bevægelsen, Pengemidler ville komme ad privat Bei. Men det forekommer mig, at